

Prevod te strani je bil narejen s strojnim prevajanjem [Povezava]. Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvirno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo [jezikovno in prevajalsko politiko](#) [Povezava].

Odločba v zadevi 1618/2007/JF - Domnevna nenavedba ustreznih razlogov za sprejem pojasnil države članice v postopku ugotavljanja kršitev s strani Komisije

Odločba

Primer 1618/2007/JF - Preiskava uvedena dne 31/10/2007 - Odločba z dne 13/01/2010

Leta 2005 se je pritožnik Komisiji pritožil glede domnevne uporabe barv za preprečevanje obraščanja, ki vsebujejo prepovedane kemikalije in se uporabljajo pri obdelavi trupov ribiških čolnov v pristanišču Nazaré na Portugalskem. Komisija je ocenila pojasnila portugalskih oblasti in posledično evidentirala pritožbo.

Pritožnik je trdil, da Komisija ni navedla ustreznih razlogov, zakaj so se ji zdela pojasnila portugalskih oblasti zadovoljiva. Po pritožnikovih navedbah je Portugalska Komisiji posredovala napačne podatke. Poudaril je, da je pridobil rezultate laboratorijskih analiz, ki dokazujejo, da so količine prepovedanih snovi v vodah pristanišča Nazaré dovolj velike, da predstavljajo resno grožnjo zdravju ljudi in tudi okolju na splošno.

Varuh človekovih pravic je začel preiskavo in o pritožbi obvestil portugalskega varuha človekovih pravic. Slednji se je odločil, da bo sprožil preiskavo o tem, kako nacionalne javne oblasti nadzorujejo in preverjajo prodajo in uporabo zadevnih kemikalij.

Varuh človekovih pravic je bil zadovoljen s pojasnili Komisije in je primer zaključil. Ugotovil je, da preiskave portugalskega varuha človekovih pravic še potekajo in odločil, da bo takoj, ko bo prejel ugotovitve preiskav, te poslal Komisiji, da bo ta lahko sprejela ustrezne ukrepe.

OZADJE PRITOŽBE

1. Pritožnik zastopa zasebno podjetje, ki deluje na področju živilskih proizvodov in morskih kultur.

2. Leta 1997 so portugalski organi [1] pritožniku izdali dovoljenje za vzrejo semena školjk. Leta 2001 je pritožnik odprl vrtec [2] školjk v javni pomorski domeni пристанища Nazaré [3]. V tem letu se je пристанище Nazaré iz majhnega, rekreacijskega ribiškega пристанища preoblikovalo v пристанище za razkladanje plovil, opremljenih z ribiškimi mrežami, kar je posledično povzročilo znatno povečanje prometa z ladjami.

3. Pritožnik je v nekaj mesecih po odprtju vrtca zabeležil znatno povečanje stopnje umrljivosti školjk. Pritožnik je analiziral пристаниško vodo. Potrjeno je bilo izginotje fitoplanktona in sedimenta, prisotnega ob odprtju vrtca. Poleg tega je analiza pokazala prisotnost strupenih snovi.

4. Portugalski inštitut za ribiške in pomorske raziskave (*Instituto de Investigação das Pescas e do Mar* – IPIMAR), javni subjekt, je leta 2002 na zahtevo pritožnika opravil analizo pritožnikovega vrtca ter usedline in vode пристанища Nazaré. Potrdila je prisotnost organokositrnih spojin, zlasti monobutiltina (MBT), dibutiltina (DBT) in tributiltina (TBT) [4]. Slednje se uporablja v barvah proti obraščanju, ki se uporabljajo na ladijskih trupih.

5. Pritožnik se je nato obrnil na portugalska ministrstva za okolje in javna dela v zvezi z vsebino, navedeno na etiketi določene blagovne znamke barve, ki se prodaja na portugalskem trgu.

6. Pritožnik je v začetku julija 2005 pri Evropski komisiji vložil pritožbo proti Portugalski v zvezi z domnevno uporabo barv proti obraščanju na ribiških ladjah v пристаниšču Nazaré in učinkom barv proti obraščanju na lokalni favni, rastlinstvu in javnem zdravju na splošno. Pritožnik je v svoji pritožbi poudaril, da se barve proti obraščanju kljub dejstvu, da barve TBT prepovedujejo Mednarodna pomorska organizacija (IMO), Skupnost in nacionalna zakonodaja, še vedno prosto prodajajo v številnih пристаниščih na osrednji Portugalskem, vključno s пристаниščem Nazaré.

7. Pritožba (sklic: 2005/4769), je bil registriran pri Generalnem direktoratu Komisije za okolje. Februarja 2006 je GD za okolje od portugalskih organov zahteval informacije o пристаниšču Nazaré, in sicer o njegovi strukturi in delovanju ter o uporabi proizvodov za vzdrževanje ladij, vključno s proizvodi proti obraščanju, in njihovem morebitnem vplivu na kakovost vode ter drevesnicah školjk in lupinarjev v bližini. 31. marca 2006 je pritožnika obvestila, da se njegova pritožba ocenjuje tudi v skladu z določbami Direktive Sveta 79/923/EGS z dne 30. oktobra 1979 o zahtevah glede kakovosti voda za lupinarje (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 79/923/EGS) [5].

8. GD za okolje je 21. aprila 2006 na sestanku s portugalskimi organi opozoril na pritožnikov primer, ki se je nanašal na več različnih postopkov za ugotavljanje kršitev. Portugalski organi so na tem sestanku pojasnili naslednje. Prvič, vode пристанища Nazaré so razvrščene kot vode za lupinarje. Drugič, družba *Inspecção Geral das actividades Económicas* (v nadaljevanju: IGAE) je bila opozorjena na potencialno visoke ravni TBT pri določeni znamki barve. Junija 2005 je izvedla teste na vzorcih barv proti obraščanju. Januarja 2006 je ugotovila, da te barve ne vsebujejo organostanskih spojin. Nato je izvedla nadaljnjo preiskavo v zvezi z različnimi drugimi

blagovnimi znamkami barv proti obraščanju, da bi zagotovila, da imajo vsi na svojih etiketah napis „Konvencija IMO proti obraščanju ustreza“. Tretjič, pristanišče Nazaré je izvajalo ukrepe za zaščito morske vode pred škodljivimi učinki dejavnosti, ki se izvajajo v pristanišču, zlasti pred vzdrževalnimi deli trupa.

9. Zgoraj navedene ugotovitve so bile nadalje potrjene z dopisom portugalskih organov Komisiji z dne 25. aprila 2006. Portugalski organi so v tem dopisu pojasnili, da so leta 1995 dovolili uporabo javne pomorske domene v pristanišču Nazaré za namene ribogojstva za obdobje desetih let. Poudarili pa so tudi, da voda v pristanišču Nazaré ni mogoče škodljiva za vode za lupinarje, saj se *tam ni razvila nobena kultura školjk* [6]. Priložili so tudi kopije rezultatov vodne analize, izvedene marca 2005 v porečju pristanišča Nazaré.

10. GD za okolje je 9. oktobra 2006 pritožnika obvestil, da je bil leta 1995 na pristaniškem območju odobren obrat akvakulture, vendar vode v pristanišču Nazaré niso bile vode za lupinarje, kot so opredeljene v Direktivi 79/923/EGS. Poleg tega „*v teh vodah ni bila dovoljena nobena proizvodnja školjk*“ [7]. Poleg tega je lokalni sanitarni sistem ladjedelnice filtriral in odlil preostale vode. Analiza voda v pristanišču Nazaré ni pokazala prisotnosti organizmov, škodljivih za zdravje ljudi. V zvezi s tem so kopalne vode plaže v bližini pristanišča upoštevale parametre iz Direktive Sveta 76/160/EGS z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 76/160/EGS) [8]. Glede na pojasnila portugalskih organov je GD za okolje menil, da okoljska zakonodaja Skupnosti ni bila kršena. Kljub temu se je GD za okolje odločil, da zadevo posreduje GD za podjetništvo, ki je po njegovem mnenju pristojen za analizo pritožnikovih nadaljnjih trditev, da sta bili kršeni dve direktivi Sveta. Prva je bila Direktiva Sveta 76/769/EGS z dne 27. julija 2006 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov („Direktiva 76/769/EGS“) [9] in druga Direktiva Komisije 1999/51/ES z dne 26. maja 1999 o peti prilagoditvi tehničnemu napredku Priloge I k Direktivi 76/769/EGS (tin, PCP in kadmij) (v nadaljevanju: Direktiva 1999/51/ES) [10].

11. GD za okolje je 7. februarja 2007 obvestil pritožnika, da namerava zaključiti njegov primer, ki mu je bila dodeljena referenčna številka 2005/4769. GD za okolje je ponovil svoje prejšnje ugotovitve o združljivosti voda pristanišča Nazaré z Direktivo 79/923/EGS o kakovosti voda za lupinarje in rezultate inšpekcijskih pregledov, ki so jih opravili portugalski organi. Dodala je tudi, da ni ugotovila nobene kršitve Direktive Komisije 2002/62/ES z dne 9. julija 2002 o deveti prilagoditvi tehničnemu napredku Priloge I k Direktivi 76/769/EGS (organostanske spojine) (v nadaljevanju: Direktiva 2002/62/ES) [11] niti kršitve najvišjih mejnih vrednosti iz Direktive Sveta 76/160/EGS o kakovosti kopalnih voda. Nazadnje je pritožnika pozvala, naj v roku enega meseca predloži pripombe o svoji nameri, da zaključi svoj primer.

12. Pritožnik se ni strinjal z namero GD za okolje, da zaključi zadevo. 12. marca 2007 jo je obvestil, da bo predložil rezultate analize vode, odvzete iz pristanišča Nazaré, ki jo je opravil neodvisni laboratorij s strokovnim znanjem na področju onesnaževanja morja (v nadaljevanju: laboratorij).

13. GD za okolje je 21. marca 2007 zaključil pritožnikovo zadevo, sklic 2005/4769. Nato je

pritožnika obvestila, da tudi če bi neodvisna analiza, na katero se je pritožnik skliceval v svoji korespondenci z dne 12. marca 2007, kazala na prisotnost onesnaževalnih snovi, ki niso združljive s proizvodnjo školjk (kar pritožnik do tega datuma ni mogel dokazati), to ne bi bilo pomembno, saj je poudarila, da vode v pristanišču Nazaré niso voda lupinarjev. Če pa bi prihodnja analiza pokazala prisotnost tehničnih ovir v trgovini, je GD za okolje pritožnika pozval, naj rezultate posreduje GD za podjetništvo [12] .

14. Pritožnik je 17. maja 2007 GD za okolje poslal naslednja poročila neodvisnega laboratorija: „*Poročilo o vzorčenju živih organizmov, usedlin in vode v Nazaréju na Portugalskem*“ in „*Preiskava organokositrnih spojin in težkih kovin v vzorcih usedlin, vode in školjk, odvzetih v pristanišču Nazaré na Portugalskem*“ (v nadaljevanju: poročila). Poročila so razkrila prisotnost težkih kovin, kot so MBT, DBT, TBT, tetrabutiltin (TTBT), monooktiltin (MOT), dioktiltin (DOT), tricikloheksiltin (TcyT) in trifeniltin (TPhT). Pritožnik je priložil tudi dopis neodvisnega odbora pristanišč centra Portugalske („*Junta Autónoma dos Portos do Centro*“) z dne 12. julija 1995, v katerem je bilo potrjeno, da je ureditev pristanišča Nazaré „*jasno in nedvoumno*“ prepovedala odlaganje odpadkov in vseh drugih škodljivih ostankov snovi. Poleg tega je priložil fotografije, ki so po njegovem mnenju pokazale, da lokalne oblasti prikrivajo odlagališče odpadkov v bližini pristanišča. Nazadnje je menil, da vse navedeno dokazuje, da so portugalski organi GD za okolje posredovali napačne informacije in da je bila njegova odločitev, da zaključi svoj primer, zato napaka.

15. GD za okolje je dopis pritožnika z dne 17. maja 2007 posredoval GD za podjetništvo, da bi analiziral, ali so se spojine TBT uporabljale v pristanišču pristanišča Nazaré [13] .

16. GD za podjetništvo je 3. julija 2007 na sestanku delovne skupine Komisije za omejitve trženja in uporabe nevarnih snovi in pripravkov v Bruslju pozval predstavnike držav članic, naj poročajo o izvrševanju omejitve v zvezi s TBT pri barvah proti obraščanju. Sklicevala se je tudi na pritožnikovo zadevo. Francija je navedla, da je nadzor izvajalo več držav članic v okviru evropske mreže za izvrševanje zakonodaje o kemikalijah (CLEEN). Ugotovljenih je bilo zelo malo primerov neskladnih izdelkov. Po navedbah Združenega kraljestva je prisotnost TBT v usedlinah dolgotrajna. Navedla je, da bi lahko bil potencialni vir onesnaževanja v primeru Portugalske, in sicer pritožnikov primer, posledica „zgodovinskega bremena“.

17. GD za podjetništvo je 12. julija 2007 odgovoril na pritožnikov dopis z dne 17. maja 2007. Po njenem mnenju je iz poročil razvidno, da (i) ravni koncentracije organotinov, kot so MBT, DBT in TBT, v vodah pristanišča Nazaré in njegove okolice niso bile izjemno visoke v primerjavi s tistimi, ki so registrirane v drugih pristaniščih; in (ii) koncentracija organotina in težkih kovin, registriranih v vzorcih vode in školjk, se je zmanjšala, saj se je razdalja od pristaniškega območja povečala. Čeprav so bili v vodah ugotovljeni elementi, ki onesnažujejo okolje, v poročilih, ki jih je predložil pritožnik, ni bil z gotovostjo ugotovljen vir tega onesnaževanja. Ni bilo jasnih znakov, da vir ustreza uporabi barv proti obraščanju, ki vsebujejo zgoraj navedene snovi. GD za podjetništvo je nato navedel zakonodajo, ki se uporablja za dajanje barv proti obraščanju, ki vsebujejo zgoraj navedena onesnaževala, na trg: Direktiva 76/769/EGS in Uredba (ES) št. 782/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2003 o prepovedi organokositrnih spojin na ladjah (v nadaljevanju: Uredba 782/2003) [14] . V skladu z Direktivo

76/769/EGS se organokositne spojine od leta 1990 ne smejo uporabljati za pripravo barve proti obraščanju, za čolne dolžine manj kot 25 metrov in od leta 2003 za katero koli ladjo. V skladu z Uredbo 782/2003 je od 1. julija 2003 prepovedana uporaba ali ponovna uporaba organokositrnih spojin v sistemih proti obraščanju na ladjah. Zato barve proti obraščanju, ki vsebuje te snovi, ni mogoče dati na trg EU ali uporabljati v EU. Portugalski organi so Komisiji zagotovili, da so leta 2005 izvajali nadzor nad izdelki proti obraščanju, ki se prodajajo in uporabljajo lokalno. Rezultati, ki so bili na voljo januarja 2007, so potrdili, da so izdelki skladni z veljavnimi omejitvami. Kljub temu je znano, da prisotnost organotinov in težkih kovin dolgo časa traja v pomorskem okolju. Zato je mogoče, da koncentracije, evidentirane v poročilih, predstavljajo zgodovinsko breme zaradi prejšnje uporabe teh snovi. V skladu z Uredbo 782/2003 so lahko ladje, ki so bile predhodno obdelane z barvami proti obraščanju, do 1. januarja 2008 še vedno vstopile v vode EU in zato neizogibno sprostile določene količine teh snovi. To bi lahko veljalo za vode pristanišča Nazaré. GD za podjetništvo je zato sklenil, da nima zadostnih dokazov za sklep, da položaj, ki ga je opisal pritožnik, ustreza kršitvi Direktive 76/769/EGS v zvezi z omejevanjem trženja in uporabe nekaterih nevarnih snovi in pripravkov. Kljub temu je dodala, da morajo države članice izvajati nadzor trga barv proti obraščanju.

18. GD za podjetništvo je 14. avgusta 2007 pisal portugalskim organom in jih spomnil, da morajo ostati pozorni pri zagotavljanju, da so proizvodi proti obraščanju, ki se prodajajo in uporabljajo na Portugalskem, skladni z zakonodajo Skupnosti, zlasti z Direktivo 76/769/EGS in Uredbo 782/2003. Poleg tega jih je pozvala, naj Komisijo obveščajo o dejavnostih nadzora, ki se izvajajo za uskladitev z zgoraj navedenim.

19. Pritožnik je 18. septembra 2007 pisal GD za podjetništvo in izrazil mnenje, da poročila potrjujejo, da so stopnje kontaminacije, registrirane v vodah pristanišča Nazaré, majhnega ribiškega pristanišča, primerljive s tistimi v pristanišču Hamburg, večjem svetovnem pristanišču. GD za podjetništvo torej ni mogel ugotoviti, da koncentracija organotinov v vodah pristanišča Nazaré in njegove okolice ni bila izjemno visoka v primerjavi s tistimi, ki so registrirane v drugih pristaniščih na Portugalskem. Podobno pritožnik ni mogel sprejeti, da ni dokazal, da je vir onesnaževanja barva proti obraščanju. Navedel je, da vse ladjedelniške trgovine v bližini pristanišča Nazaré prodajajo barve, ki vsebujejo organostanske spojine, in da se te barve uporabljajo na ladjah brez kakršnega koli nadzora. Trdi, da so te barve napačno označene. Poročili sta razkrili obstoj takih snovi v vodah Nazaréja in nasprotovali ugotovitvi Komisije, da zakonodaja Skupnosti ni bila kršena. Portugalski organi so zato Komisiji predložili napačne informacije in na tem območju niso izvajali nobenega nadzora. Pritožnik je kupil nekaj navedene barve, da bi ga poslal v laboratorij za strokovno analizo. Izjavil je, da bo rezultate posredoval Komisiji in ji predložil potrebne dokaze.

20. Medtem se je obrnil na varuha človekovih pravic.

PREDMET PREISKAVE

21. Pritožnik trdi, da ji Komisija ni predložila ustreznih razlogov, zakaj je menila, da so pojasnila portugalskih organov zadovoljiva. Pritožnik je v podporo tej trditvi predložil naslednje

argumente: (I) je bilo očitno, da so portugalski organi Komisiji posredovali napačne informacije; (II) analiza, ki jo je izvedel neodvisni laboratorij, je potrdila prisotnost TBT v vodah пристаниšča Nazaré in (iii) ravni kontaminacije so poškodovale pritožnikovo vrtec školjk ter so nevarne za javno zdravje in okolje na splošno.

22. Pritožnik trdi, da bi mu morala Komisija predložiti pojasnila, zakaj je menila, da so pojasnila portugalskih organov zadovoljiva.

PREISKAVA

23. Glede na dejstva in izjave, ki jih je predložil pritožnik, se je varuh človekovih pravic odločil, da bi bilo koristno tudi obvestiti portugalskega varuha človekovih pravic o tej pritožbi, da bi lahko preučil, ali bi bilo primerno začeti preiskavo o ravnanju portugalskih organov. Zato je varuh človekovih pravic po pridobitvi soglasja pritožnika 31. oktobra 2007 pritožbo posredoval portugalskemu varuhu človekovih pravic. Istega dne je Komisijo obvestil tudi o pritožbi in jo prosil, naj v roku treh mesecev predloži svoje mnenje o njej.

24. Portugalski varuh človekovih pravic je 12. decembra 2007 obvestil varuha človekovih pravic, da se je odločil, da bo od portugalskih organov, pristojnih za nadzor in kontrolo uporabe barv proti obraščanju na plovilih, zahteval pojasnila.

25. Varuh človekovih pravic je 11. marca 2008 prejel mnenje Komisije v angleškem jeziku. 1. aprila 2008 je prejel portugalski prevod, ki ga je posredoval pritožniku s povabilom k predložitvi pripomb. Kopija je bila poslana v vednost portugalskemu varuhu človekovih pravic.

26. Pritožnik je 29. maja 2008 poslal svoje pripombe, ki jih je varuh človekovih pravic posredoval v vednost portugalskemu varuhu človekovih pravic.

27. Varuh človekovih pravic je 30. junija 2008 prejel obvestilo portugalskega varuha človekovih pravic, v katerem ga je obvestil, da dejstva, ki so mu bila na voljo, ne zadostujejo za pripis odgovornosti portugalskim organom za morebitno škodo, ki bi lahko nastala pritožnikovi vrtec školjk. V zvezi s tem je portugalski varuh človekovih pravic poudaril, da meni, da so pritožnikovi zahtevki ustrezno zaščiteni, saj je pritožnik začel postopek proti nacionalnim organom na pristojnem upravnem sodišču.

28. Ne glede na zgoraj navedeno se je portugalski varuh človekovih pravic odločil, da bo glede na veljavno zakonodajo Skupnosti in nacionalno zakonodajo preučil, kako nacionalni javni organi nadzorujejo in pregledujejo prodajo in uporabo organokositrnih spojin na splošno. Službe portugalskega varuha človekovih pravic so 11. marca 2009 službe evropskega varuha človekovih pravic po telefonu obvestile, da navedena preiskava še vedno poteka.

29. Varuh človekovih pravic je 20. maja 2009 pozval Komisijo, naj predloži dodatne pripombe, v katerih je priložil pripombe pritožnika. Komisija je odgovorila 11. avgusta 2009 v angleščini in 15. septembra 2009 v portugalsščini. Slednja različica je bila posredovana pritožniku, v vednost

pa portugalskemu varuhu človekovih pravic.

30. Pritožnik je 15. oktobra 2009 predložil svoje pripombe v zvezi z dodatnimi pripombami Komisije, ki so bile prav tako posredovane v vednost portugalskemu varuhu človekovih pravic.

ANALIZA IN SKLEPI VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Uvodne pripombe

31. Varuh človekovih pravic najprej poudarja, da ga Pogodba o delovanju Evropske unije in njegov statut pooblašča za izvajanje preiskav izključno v zvezi z dejavnostmi institucij, organov, uradov in agencij Unije. Zato varuh človekovih pravic nima pooblastil za preiskovanje nacionalnih organov držav članic. Zato se sklepi v nadaljevanju nanašajo samo na ukrepe Komisije v zvezi s pritožnikom in ne zajemajo ocene stališč, ki so jih sprejeli portugalski organi. Slednji so zajeti v ustrezni preiskavi, ki jo je začel portugalski varuh človekovih pravic v skladu z mandatom portugalskega varuha človekovih pravic.

32. Glede na navedeno varuh človekovih pravic meni, da ni koristno priporočiti, naj Komisija, kot je predlagal pritožnik v svojih pripombah, obišče pristanišče Nazaré, da bi *in situ* preverila verodostojnost izjav portugalskih organov. Kljub temu varuhinja človekovih pravic meni, da je izjemno pomembno, da se Komisija v celoti zaveda sklepov, sprejetih na podlagi preiskave portugalskega varuha človekovih pravic, in da bi morala po potrebi na podlagi teh sklepov sprejeti ustrezne ukrepe. Varuh človekovih pravic bo zato rezultate preiskave portugalskega varuha človekovih pravic posredoval Komisiji, ko jih bo prejel.

33. Podobno se ob upoštevanju dejstva, da je pritožnik začel sodni postopek proti Portugalski, trditve pritožnika v zvezi z domnevno škodo za njegovo vrtec šolk in ustreznega stališča Komisije o tej trditvi v okviru te preiskave [15] ne bo presojalo.

A. Trditev, da Komisija ni predložila ustreznih razlogov, ki bi upravičevali njeno sprejetje pojasnil portugalskih organov in z njimi povezane trditve

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

34. Varuh človekovih pravic razume pritožnikovo trditev na naslednji način: Komisija ni predložila prepričljivih razlogov za to, da je pojasnila portugalskih organov štela za zadovoljive, ko je navedla, da vode v bližini pristanišča Nazaré ne vsebujejo TBT, ki izvira iz nezakonite barve proti obraščanju, ki se prodaja na lokalnem trgu. Portugalski organi so ta pojasnila predložili potem, ko je pritožnik pri Komisiji vložil pritožbo zaradi kršitve proti Portugalski.

35. Pritožnik je trdil, da Komisija ne bi smela zaključiti njegove pritožbe zaradi kršitve na podlagi

pojasnil, za katere je menil, da so iz naslednjih treh razlogov očitno neresnične: Prvič, poročila neodvisnega laboratorija so potrdila prisotnost TBT v vodah пристаниšča Nazaré. Drugič, to onesnaževanje, ki ogroža javno zdravje in okolje na splošno, zlasti pa je povzročilo škodo njegovemu vrtcu, je posledica nepravilno označenih barv proti obraščanju, ki se prodajajo in uporabljajo prosto na tem območju. Tretjič, portugalski organi so dovolili gojenje školjk v zadevnih vodah.

36. Pritožnik je zato trdil, da bi morala Komisija zagotoviti zadovoljivo utemeljitev za sprejetje pojasnil portugalskih organov.

37. Komisija je v svojem mnenju pojasnila, da je preučila vse informacije, ki jih je predložil pritožnik, in da se je o vprašanih, ki jih je izpostavil v svoji pritožbi, razpravljalo skupaj z več državami članicami in posameznimi portugalskimi organi. Druge pritožbe niso bile prejete in ni bilo dokazov, ki bi kazali na to, da so bile barve proti obraščanju, ki vsebujejo organostanske spojine, med letoma 2005 in 2007 še vedno na voljo na trgu Skupnosti in zato tudi na Portugalskem.

38. Komisija je poleg tega menila, da so pojasnila portugalskih organov v zvezi s kakovostjo voda пристаниšča Nazaré verodostojna. Komisija v svojem mnenju ni izpodbijala, da te vode vsebujejo organostanske spojine. Vendar se ni strinjala, da je vir tega onesnaženja nadaljnja uporaba nezakonitih barv proti obraščanju. Organostanske spojine, in sicer TBT in težke kovine, so obstojne v morskem okolju in se kopičijo v usedlinah. Prisotnost takih snovi v vodah пристаниšča Nazaré je lahko posledica emisij z ladij, ki so v пристаниšče vstopile v preteklosti. Pričakuje se, da se bo to onesnaževanje začelo zmanjševati leta 2008, ko so se začele uporabljati ustrezne določbe Uredbe 782/2003 o prepovedi organokositrnih spojin na ladjah za vse ladje, ki vstopajo v пристаниšča Skupnosti in priobalne terminale.

39. Nazadnje, po mnenju Komisije prisotnost organostanskih spojin v kopalnih vodah nima neposrednega negativnega vpliva na javno zdravje. Javno zdravje ogroža absorpcija organostanskih spojin iz virov, kot je kontaminirana hrana, ali stik s predmeti, ki vsebujejo te spojine. Zadevne vode so bile v skladu s pravili o kakovosti kopalnih voda.

40. Kljub temu je Komisija priznala, da lahko onesnaževanje, ki ga povzročajo organostanske spojine, negativno vpliva na živalstvo in rastlinstvo. Zato sta Komisija in IMO sprejeli ukrepe za prepoved njihove uporabe v barvah proti obraščanju. Ne glede na prisotnost strupenih proizvodov v vodah пристаниšča Nazaré pa vode v bližini Nazaré niso bile opredeljene kot vode za lupinarje. Zato se Direktiva 79/923/EGS, ki se uporablja za vode za lupinarje, v tem primeru ni uporabljala.

Ocena varuha človekovih pravic

41. Varuh človekovih pravic najprej poudarja, da se je pritožba Komisiji zoper Portugalsko nanašala na kršitev (a) *Direktive 76/160/EGS o kakovosti kopalnih voda*; (b) *Direktivo 76/769/EGS v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov ter z njo povezani direktivi 1999/51/ES (tin, PCP in kadmij) in 2002/62/ES (organostanske spojine)*, ki

prilagaja tehničnemu napredku peto oziroma deveto Prilogo I k Direktivi 76/769/EGS; in (c) Direktivo 79/923/EGS o zahtevah glede kakovosti voda za lupinarje.

42. Ni sporno, da je pritožnikovo pritožbo zaradi kršitve evidentirala Komisija v skladu s Sporočilom Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami prava Skupnosti [16]. Z njim sta ga obravnavala dva pristojna generalna direktorata, in sicer GD za okolje in GD za podjetništvo, ki sta preučila pritožnikove trditve in odgovorila nanje. Aprila 2006 se je GD za okolje sestel s portugalskimi organi in dobil uradna pisna pojasnila o vprašanih v zvezi s pritožbo. Dne 9. oktobra 2006 je o teh pojasnilih obvestil pritožnika. GD za podjetništvo se je 3. julija 2007 sestel tudi z različnimi državami članicami. GD za podjetništvo je 12. julija 2007 odgovoril na dopis pritožnika z dne 17. maja 2007 in poročila, ki jih je priložil skupaj s tem dopisom. 14. avgusta 2007 je od portugalskih organov zahtevala dodatne informacije.

43. Glede na zgoraj navedeno se zdi, da je Komisija sprejela ustrezne ukrepe za razjasnitev vprašanj, ki jih je izpostavil pritožnik. Vendar pritožnik meni, da je Komisija napačno ocenila stanje, ker je upoštevala napačne informacije, ki so jih predložili portugalski organi. Po mnenju pritožnika zgoraj navedena preiskovalna dejanja torej ne zadostujejo za utemeljitev odločitve Komisije, da zaključi svojo pritožbo zaradi kršitve.

44. Ni sporno, da se je Komisija oprla na pojasnila portugalskih organov, ko je ugotovila, da direktivi iz točke 41(a) in (b) nista bili kršeni, in da se Direktiva iz točke (c) ne uporablja za pritožnikov primer. Varuh človekovih pravic v zvezi s tem meni, da se je koristno sklicevati na načelo lojalnega sodelovanja, ki ga institucijam Skupnosti in njenim državam članicam nalaga člen 4(3)(3) Pogodbe o Evropski uniji, na katerega se sklicuje Sodišče Evropske unije [17] v okviru postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Navedeni člen določa, da se države članice vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev Unije.

45. Pritožnik meni, da so portugalski organi Komisiji predložili napačne informacije. Po njegovem mnenju bi se Komisija s tem zavedala, če bi ravnala s potrebno skrbnostjo. Varuh človekovih pravic bo zato analiziral stališče Komisije na podlagi zgornjih pojasnil v zvezi z domnevno kršitvijo direktiv iz točk (a), (b) in (c) odstavka 41.

46. Kar zadeva (a) Direktivo 76/160/EGS o kakovosti kopalnih voda, varuh človekovih pravic meni, da je splošna razlaga Komisije razumna. Na podlagi informacij, ki so jih predložili portugalski organi, se je Komisija končno strinjala s pritožnikom, da je voda onesnažena z organostanskimi spojinami. Čeprav je izpodbijala trditve, da ima zgoraj navedeno onesnaževanje neposreden negativen vpliv na javno zdravje, je Komisija priznala, da bi lahko škodovalo rastlinstvu in živalstvu ter s tem tudi školjkam. Kljub temu je menila, da ta direktiva ni bila kršena, ker so ravni takšnih spojin v vodi ostale v mejah, določenih v Direktivi.

47. Varuh človekovih pravic v zvezi s tem ugotavlja in ceni, da je Komisija z nadaljnjimi zahtevami po informacijah, zlasti na sestanku 3. julija 2007, in z dopisom z dne 14. avgusta 2007 lahko umaknila svoje prvotno stališče, izraženo v dopisu pritožniku z dne 14. maja 2007,

da portugalski organi niso potrdili prisotnosti TBT v vodah pristanišča Nazaré. Poleg tega je potrdila, da je, kot je že navedla v dopisu z dne 12. julija 2007, priznala, da poročili potrjujeta prisotnost organotinov v teh vodah.

48. Glede (b) Direktive 76/769/EGS v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov ter s tem povezanih direktiv 1999/51/ES (tin, PCP in kadmij) in 2002/62/ES (organostanske spojine), ki se prilagajajo tehničnemu napredku za peto oziroma deveto Prilogo I k navedeni direktivi, varuh človekovih pravic ugotavlja, da ugotovitev Komisije, da na portugalskem trgu ni bilo na voljo barv proti obraščanju s TBT, izhaja iz informacij, ki so mu jih predložili portugalski organi.

49. Po drugi strani pa so v skladu z dokazi, ki jih je imel na voljo varuh človekovih pravic, sklicevanja Komisije na zgodovinsko breme in preteklo onesnaževanje, da bi upravičila prisotnost TBT v vodah pristanišča Nazaré, temeljila na pojasnilih držav članic, ki niso Portugalska, zlasti Združenega kraljestva in Francije. Vendar je treba v zvezi s tem omeniti, da je Združeno kraljestvo to pojasnilo navedlo le kot možnost in ne kot dejstvo. Podobno je Francija potrdila, da so bili v „zelo redkih primerih“ nekateri „neskladni proizvodi“ na trgu Skupnosti. [18] Varuh človekovih pravic je zato presenečen nad odločnim stališčem Komisije, izraženim v njenem mnenju, da „ni prejel nobene pritožbe ali dokazov, da so se v letih od 2005 do 2007 barve, ki vsebujejo organostanske spojine, še vedno dajale na trg Evropske skupnosti“.

50. Varuh človekovih pravic kljub temu ugotavlja, da je Komisija v obravnavanem primeru to vprašanje nadalje obravnavala, 14. avgusta 2007 pa je portugalske organe napotila tudi na Uredbo 782/2003 o prepovedi organokositrnih spojin na ladjah in jih spomnila, da so odgovorne za nadzor proizvodov proti obraščanju na nacionalnem trgu. Vendar varuha človekovih pravic v okviru te preiskave ni obvestila, ali so portugalski organi odgovorili na ta dopis. Iz tega sledi, da ni jasno, ali so portugalski organi poleg pregleda, opravljenega leta 2005, dejansko izvedli kakršne koli nadaljnje nadzorne dejavnosti, da bi zagotovili, da so proizvodi proti obraščanju, ki se prodajajo in uporabljajo na Portugalskem, v skladu z Direktivo 76/769/EGS in Uredbo 782/2003. Iz tega sledi tudi, da tudi če ne bi bilo mogoče izključiti, da so zgodovinsko breme in preteklo onesnaževanje dejanski vzroki za onesnaževanje TBT v pristanišču Nazaré, prav tako ni mogoče potrditi, da na tem območju še ni na voljo neskladne barve proti obraščanju.

51. Vendar, kot je bilo že navedeno zgoraj, je portugalski varuh človekovih pravic in ne evropski varuh človekovih pravic tisti, ki preiskuje, kako lokalni organi izvajajo dejavnosti nadzora in inšpekcijskih pregledov na nacionalnem trgu organotina. Varuh človekovih pravic zato meni, da nadaljnje preiskave v zvezi s tem vidikom pritožbe niso upravičene.

52. Nazadnje, kar zadeva (c) Direktivo 79/923/EGS o zahtevah glede kakovosti voda za lupinarje, varuh človekovih pravic ugotavlja, da je Komisija menila, da se ta direktiva v tem primeru ne uporablja, ker so jo portugalski organi obvestili, da vode v bližini pristanišča Nazaré niso vode za lupinarje.

53. V skladu s členom 1 Direktive 79/923/EGS „se nanaša na kakovost voda za lupinarje in se uporablja za tiste obalne in somornice, ki jih države članice določijo, da potrebujejo zaščito ali

izboljšanje, da bi podprle življenje in rast lupinarjev (mohkužci školjk in školjk) ter tako prispevale k visoki kakovosti proizvodov iz lupinarjev, ki jih človek neposredno užiten“.
(poudarek dodan)

54. Portugalski organi so Komisiji pojasnili, da vode pristanišča Nazaré niso opredelili kot vode za lupinarje. Čeprav so leta 1995 dovolile uporabo javne pomorske cone za obdobje 10 let za obstoječe ribogojne objekte v pristanišču Nazaré, te vode niso bile vode za lupinarje, saj se *tam „ni razvila nobena kultura školjk“* [19]. Komisija je 9. oktobra 2006 to pojasnilo posredovala pritožniku in poudarila, da proizvodnja školjk v navedenih vodah ni bila dovoljena [20].

55. Vendar so v skladu z dokazi, ki jih je pritožnik predložil varuhu človekovih pravic in jih posredoval Komisiji ob začetku te preiskave, isti portugalski organi od leta 1997 pritožniku dovolili, da vsaj pet let reproducira školjke v javni pomorski coni v bližini pristanišča Nazaré. Varuh človekovih pravic je zato menil, da je koristno poizvedovati na Komisijo v zvezi s tem.

56. Komisija je v odgovoru na zahtevo po dodatnih informacijah navedla, da (i) Direktiva 79/923/EGS ne vsebuje določb v zvezi z dovoljenjem za proizvodnjo lupinarjev; in (ii) dejstva, da je obstajalo dovoljenje za proizvodnjo školjk na območju, ki v skladu z navedeno direktivo ni bilo določeno kot voda lupinarjev, ni mogoče šteti za kršitev prava Unije, temveč bi ga bilo treba presojati v skladu z ustrezno portugalsko zakonodajo.

57. Glede na svojo uvodno pripombo v točkah 31 in 32 zgoraj mora torej varuh človekovih pravic ponovno ugotoviti, da se obravnavana dejanja nanašajo izključno na portugalske organe in da zato nadaljnje preiskave v zvezi s tem vidikom pritožbe niso upravičene.

B. Sklep

Varuh človekovih pravic na podlagi svoje preiskave te pritožbe zaključí z naslednjo ugotovitvijo:

Nadaljnje preiskave niso upravičene.

Pritožnik in Komisija bosta obveščena o tej odločitvi.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

V Strasbourg, 13. januarja 2010

[1] Dovoljenje, izdano v portugalskem Uradnem listu *Diário da República*, ki je priloženo pritožbi in posredovano Komisiji v mnenje, določa naslednje besedilo (v izvirnem portugalščini):
Autoriza -se [pritožnik] je instalar um estabelecimento de culturas marinhas (...) numa parcela de terreno do domínio público marítimo localizada junto ao porto da Nazaré, concelho da Nazaré, jurisdição marítima da Capitania do Porto da Nazaré. (...) Para tanto, pelo presente

despacho conjunto é autorizada (...) utilizar aidentificada parcela, no regime de licença, pelo prazo de cinco anos, Renovável nos termos da legislação em vigor. (...) O estabelecimento vai funcionar no sistema de monocultura, em režim intensivo, para reprodução de bivalves e Crustáceos cirrípedes. (...). 17 de Julho de 1997. Pelo Ministro da Agricultura, do Desenvolvimento Rural e das Pescas. (...) – Ministro do Equipamento, do Planeamento e da Administração do Território. (...) “

[2] V izvirnem portugalsščini: „Maternidade“ (angleščina).

[3] Nazaré je majhno mesto, ki se nahaja na atlantski obali v osrednji Portugalski.

[4] V skladu z dokumentom „Níveis de composto de BUTIL-Estanho em bivalves existentes na Mundinaqua Lda, em água para Abastecimento da “nursery”, e sedimentos do Porto da Nazaré “, ki ga je pritožnik priložil varuhu človekovih pravic in ga posredoval Komisiji v mnenje.

[5] Direktiva Sveta 79/923/EGS z dne 30. oktobra 1979 o zahtevah glede kakovosti voda za lupinarje, UL L 281, str. 47–52.

[6] V izvirnem portugalsščini: „[N]o ano de 1995 [pristojni organ] concedeu autorização para utilização do domínio Hídrico, por um período de 10 anos, à instalação de Aquicultura existente no Porto de Nazaré (todavia convém esclarecer que aságuas da Nazaré não se podem considerar conquícolas, dado Nelas não se desenvolver a cultura de bivalves. “ (poudarek dodan).

[7] V izvirnem portugalsščini: „[...] Não tendo igualmente sido autorizada a produção de bivalves nas [águas da localidade de Nazaré] “ (poudarek dodan).

[8] Direktiva Sveta 76/160/EGS z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda, UL L 31, str. 1–7.

[9] Direktiva Sveta 76/769/EGS z dne 27. julija 2006 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov, UL L 262, str. 201–203.

[10] Direktiva Komisije 1999/51/ES z dne 26. maja 1999 o peti prilagoditvi tehničnemu napredku Priloge I k Direktivi 76/769/EGS (tin, PCP in kadmij), UL L 142, str. 22–25.

[11] UL 2002, L 183, str. 58–59.

[12] Podpisan izvod dopisa Komisije z dne 14. maja 2007, ki ga je pritožnik predložil skupaj s svojo pritožbo in ga posredoval Komisiji v mnenje, v zadnjem odstavku določa naslednje besedilo (v izvirniku portugalsščina):

„[...] SE Porventura kot supra referidas análises vierem a assinalar a presença de Compostos de TBT – que (...) não foi confirmado pelas autoridades portuguesas – deverá então apresentar a

situação, para eventual complemento de averiguação, à Direcção-Geral Empresas (...). “

[13] Nepodpisana kopija dopisa Komisije z dne 14. maja 2007, navedenega v opombi 13 zgoraj, ki jo je Komisija predložila s svojim mnenjem in posredovala pritožniku, da poda svoje pripombe, v zadnjem odstavku določa naslednje besedilo (v izvirnem portugalsščini):

„[...] Tendo em vista o aprofundamento da análise da situação do ponto de vista da eventual utilização de Compostos de TBT nos estaleiros Navais do porto da Nazaré – o que... não foi confirmado pelas autoridades portuguesas – decidi transferir a sua carta de 17 de Maio pp. à Direcção-Geral Empresas... “

[14] Uredba (ES) št. 782/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2003 o prepovedi organokositrnih spojin na ladjah, UL L 115, str. 1–11.

[15] V skladu s členom 1(3) statuta varuha človekovih pravic: *varuh človekovih pravic ne sme posredovati v zadevah pred sodišči...* “ V skladu s členom 10(3) izvedbenih določb varuha človekovih pravic če se sproži *sodni postopek v zvezi z zadevami, ki jih preiskuje varuh človekovih pravic, ta primer zaključi. Rezultati morebitnih preiskav, ki jih je opravil do takrat, so vloženi brez nadaljnjega ukrepanja.* “

[16] COM(2002)141 konč. Sporočilo v skladu z odstavkom 6 preambule določa sklop upravnih ukrepov, ki se jih je Komisija zavezala, da jih bo upoštevala pri obravnavi in presoji pritožb zaradi kršitev prava Skupnosti.

[17] Glej zadevo *Komisija proti Italiji* (C-10/00, Recueil, str. I-2357, točka 88).

[18] V zapisniku sestanka z dne 3. julija 2007, priloženem mnenju Komisije, ki je bil posredovan pritožniku v zvezi z njegovimi pripombami, je navedeno:

„KOM je na sestanku obvestila, da se je podjetje pritožilo Komisiji, ker je imelo težave pri namestitvi obrata za gojenje lupinarjev v bližini pristanišča na Portugalskem zaradi visokih ravni TBT, kar je negativno vplivalo na valilnico lupinarjev. Menila je, da so visoke ravni posledica nezakonite uporabe TBT v pristanišču za namene preprečevanja obraščanja na ladjah. Vendar pri preverjanjih, ki so jih opravili portugalski organi, niso bili ugotovljeni primeri neskladnosti z obstoječimi pravili.

KOM je vse države članice zaprosila za informacije o rezultatih izvrševanja omejitev v zvezi s TBT pri barvah proti obraščanju. FR je navedla, da je nadzor izvajala več držav članic v okviru mreže CLEEN. Izkazalo se je, da je bilo odkritih zelo malo primerov neskladnih izdelkov . Združeno kraljestvo je potrdilo, da je prisotnost TBT v usedlinah dolgotrajna in da bi zgodovinsko breme lahko predstavljalo potencialni vir v portugalskem primeru . (poudarek dodan)

[19] Izvirna portugalska različica pisma določa naslednje besedilo „ ... *kot águas da Nazaré não se podem considerar conquícolas, dado Nelas não se desenvolver a cultura de bivalves “.*

[20] V izvirnem portugalsščini: „*Não tendo igualmente sido autorizada a produção de bivalves nas mesmas.*“

[21] V skladu z izvodom portugalskega Uradnega lista *Diário da República*, ki je priložen pritožbi in posredovan Komisiji v mnenje. V izvirnem portugalsščini: *Autoriza -se [pritožnik] je instalar um estabelecimento de culturas marinhas [...] numa parcela de terreno do domínio público marítimo localizada junto ao porto da Nazaré, concelho da Nazaré, jurisdição marítima da Capitania do Porto da Nazaré. ...Para tanto, pelo presente despacho conjunto é autorizada... utilizar identificada parcela, no regime de licença, pelo prazo de cinco anos, Renovável nos termos da legislação em vigor. ...O estabelecimento vai funcionar no sistema de monocultura, em regime intensivo, para reprodução de bivalves e Crustáceos cirrípedes.. 17 de Julho de 1997. Pelo Ministro da Agricultura, do Desenvolvimento Rural e das Pescas. ...- Ministro do Equipamento, do Planeamento e da Administração do Território.....*“